

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“
izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno Din 40.—
polletno Din 20.—
posamezna štev. Din 2.—

Oficijelno glasilo „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“
in „Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru“ ter
slovenskih obrtnih društev v Sloveniji.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.
Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Cene inseratom:
Pri 1 × objavi $\frac{1}{4}$ str. 600.—
„ „ „ $\frac{1}{2}$ „ 300.—
„ „ „ $\frac{1}{4}$ „ 150.—
„ „ „ $\frac{1}{8}$ „ 75.—
„ „ „ $\frac{1}{16}$ „ 37.50

X. letnik.

V Ljubljani, dne 1. februarja 1927.

Štev. 3.

Obrtništvo in organizacija.

V zadnji številki «Obrtnega Vestnika» je uredništvo hvale vredno vnovič povzdignilo klic po prerojenju našega obrtništva, da se preveč kruto ne izrazim, iz njegovega društvenega mrtvila. Naše obrtništvo ne pojmuje še dovolj globoko pomena društvene-stanovske organizacije in povsem pravilno je mnenje gospoda urednika, da je stanovska zavest med nami še mnogo premalo razvita ter da naše obrtništvo smatra društveno stanovsko organizacijo v njegovi sredi za odveč in postransko zadevo. Temu pa ni tako!

Naše združništvo ima zagotovljen uspeh in napredek le tedaj, ako mu bo stala ob strani močna stanovsko-politična društvena organizacija. Zadržna organizacija je ustanova, sloneča na obrtnem zakonu, vezana v pretežni večini le na eno stroko obrti, delovanje zadrug je osredotočeno v zakonitem poslovanju, katero je nujno potrebno v zaščito obrta.

Združništvo veže obrtništvo v vse preozkem krogu in vedno bolj se čuti potreba po stanovski društveni organizaciji, ki nudi širše delovanje. Čim prodre zmisel za društveno organizacijo, in uverjen sem, da ne bo dolgo temu, je dana našemu obrtniku možnost, da i on sodeluje v vseh gospodarskih vprašanjih bodisi naše ožje ali širše domovine. Le tedaj bo šele prilika, da se uveljavi obrtni stan na onih mestih, kjer se nam reže danes kruh, brez sočutja in z veliko krivico. Dokler nišmo združeni obrtniki v veliki obrtniški organizaciji, ni pričakovati uspeha, zadovoljevat se bomo morali le z drobtinami, ki se nam bodo sipale z mize v slepilo našim očem in v izgovor onih, ki ne razumejo težav obrtnega stanu. Ravno tako je odveč vse jadikovanje po neznosnem davčnem bremenu, ki teži z vso silo najbolj obrtnika in trgovca. Manjka nam samolastnega zastopstva, ki bi ščitilo naše interese. Zato pa se z vso silo oprimo naših društvenih organizacij, vzdržujmo, širimo in dvignimo jih na ono stopnjo, ki bo nam zajamčila napredek in gospodarski razmah!

J o s i p R e b e k.

Anketa o načrtu zakona o zbornicah.

Ministrstvo trgovine in industrije je po dolgem, temeljitem proučevanju raznih, pri nas obstoječih oblik interesnih zastopstev trgovine, industrije in obrti izdelalo načrt zakona o gospodarskih zbornicah. Načrt

je bil pred tednom dni dostavljen vsem zbornicam kot zakonitim predstaviteljicam gospodarstva. Nato se je 21. in 22. januarja vršila o njem pod predsedstvom ministrovega pomočnika dr. M. Kosiča v Beogradu anketa, na kateri se je o celotnem načrtu načelno, kakor tudi podrobno razpravljalo. Na anketi so bile zastopane vse zbornice iz vse kraljevine. O glavnih določbah načrta smo deloma poročali že v zadnji številki.

V svojem uvodnem govoru je predsednik ankete dr. Kosič obrazložil načelno stališče ministrstva glede izenačenja pri nas obstoječih raznih tipov zbornic in konkretno dokazal potrebo izenačenja teh tipov, da se celokupno naše gospodarstvo edinstveno organizira in se na tej podlagi potem osnuje gospodarski svet. Pri izdelavi načrta si je postavil dve načelni vprašanji, in sicer, ali se ima usvojiti sistem **javnih obligatornih organizacij gospodarstva**, kakor so današnje zbornice, ali pa **sistem svobodnih organizacij**, kakor so posamezne zveze, odnosno zbornice v Angliji. Kot drugo načelno vprašanje je pokrenil, ali naj se sprejme **sistem skupnih zbornic ali ločenih zbornic**. Izjavil je, da izključuje razpravo o teh načelnih vprašanjih, ker bi ne vodila do nobenih praktičnih rezultatov. Ministrstvo je proučilo položaj na podlagi dosedanjih praktičnih izkustev pri nas in v inozemstvu in predvideva v načrtu zakona o zbornicah obliko skupnih zbornic, ki po njegovem mnenju najbolj odgovarjajo naši gospodarski strukturi. Za sprejetje tega načela so bili merodajni splošni interesi gospodarstva kot celine kakor tudi državni interesi. Zbornice imajo predstavljati tudi v bodoče naše celokupno gospodarstvo po posameznih gospodarskih pokrajinah, ne pa posamezne gospodarske stroke, ker je treba, da zbornice baš delajo na skladnost interesov v gospodarstvu in omogočijo ministrstvu rešitev težkih gospodarskih problemov. Vsa težkoča leži v tem, ker obstojajo v Beogradu ločene zbornice, do čim imamo po vsej državi skupne zbornice, a beograjske zbornice zahtevajo, da se usvoji njih sistem. Ločene zbornice bi bile v prvi vrsti stanovske zbornice, ki bi tretirale posamezna vprašanja izključno z vidika interesov posamezne gospodarske panoge, a ne v skladu s celokupnimi interesi gospodarstva posameznih oblasti. Za veliko delo, ki pripada posameznim zbornicam, je praksa pokazala, da je potrebno, da imamo močne zbornice, da bi bile kos svojim nalogam kot posvetovalni organi in interesna zastopstva prirede.

Na to izjavo pomočnika dr. Kosića so beograjske zbornice podale skupen memorandum za ločene zbornice, češ, da so interesi posameznih gospodarskih panog le v ločenih zbornicah pravilno in čisto brez primesi zastopane ter da je baje v skupnih zbornicah vedno treba žrtvovati interes posamezne stroke. Izjavljajo, da hočejo razpravljati o svojih problemih vsaka zase neodvisno od tujih vplivov. Navajajo, da obstojajo tudi na področju, skupnih zbornic posebne zveze za posamezne gospodarske panoge, kar je po njih mišljenju dokaz, da interesi posameznih staležev niso v skupni zbornici dovolj močno zastopani. **Pri- znavajo pa na drugi strani, da so medsebojni odnošaji beograjskih zbornic, akoravno so ločene, zelo pri- srčni ter da pri skupnih vprašanjih tudi prirejajo skupne seje in skupne akcije.** Izražajo svojo bojazen glede avtonomije sekcij v skupnih zbornicah in trdijo, da mora to neizogibno voditi k nesoglasjem, kar lahko samo škoduje avtoriteti zbornic. Zato predlagajo, da naj se za vsako gospodarsko panogo osnuje v Beogradu centralna zbornica, v pokrajinali pa bi ostale samo male podoželske zbornice. Končno se sklicujejo na to, da imajo beograjske zbornice svojo osnovo v srbskem zakonu ter da načrt novega zakona posega v bistvene določbe tega zakona, po katerem so zbornice obrtne oblasti I. stopnje.

Večino navedb spomenice beograjskih zbornic sta ovrgla takoj po podani izjavi pomočnik dr. Kosić in načelnik Krpan. Dr. Kosić je pri tej priliki konstatiral, da niso za ločene zbornice podani nikaki stvarni argumenti in da ima vse, kar se navaja v njej, svoj izvor v popolnoma drugih motivih, ki za stvarno rešavanje vprašanja niso in ne morejo biti merodajni.

V imenu zagrebške zbornice se je izrazil za skupne zbornice tajnik g. dr. Č u v a j, ki je obrazložil svoje stališče na podlagi skušnje v zagrebški zbornici.

Tajnik ljubljanske zbornice J. Mohorič je v svojem govoru izjavil, da bazirajo njegova izvajanja na podlagi skušenj, ki jih je prinesla praksa reorganizirane zbornice v Ljubljani. Takoj po prevratu so se že leta 1920. pričele priprave za reorganizacijo ljubljanske zbornice v samostojne sekcije za trgovino, industrijo in obrt, ki so bile na to leta 1921. tudi izvedene. Ugotavlja, da je bojazen beograjskih zbornic glede nesoglasij popolnoma neosnovana, ker ni do sedaj nikdar med posameznimi sekcijami prišlo do načelnih nesoglasij niti v onem vprašanju, ki se ga največkrat poudarja, to je v vprašanju carin. V ostalem opozarja, da obstojajo tudi v posameznih panogah industrije glede carin različna mnenja in zahteve, ker ima primarna industrija navadno čisto drugačne interese kot sekundarna in ta zopet druge kot finalna industrija.

Naloga zbornic je, da delujejo na to, da se v gospodarskih vprašanjih stvari enotno mišljenje vseh panog, kar se je do sedaj dokazalo v praksi baš v najtežji dobi po vojni, da se dá vedno tudi doseči. Sedanja in bodoča doba zahteva od zbornic naporno in intenzivno delo, in ker nimamo gospodarskega sveta, nam pripada še veliko dela dajanja mišljenj o zakonih in pravilnikih. Če hoče biti zbornica kos taki težki nalogi, je neobhodno potrebno, da se delo deli in specializira.

Skupne zadeve, ki zadevajo celo gospodarstvo in interesirajo vse tri v zbornici zastopane panoge v enaki meri, so: 1.) finance v najširšem pomenu besede, 2.) carinske zadeve in trgovske pogodbe, 3.) vse

stroke prometa in končno 4.) socialno-politične zadeve. Za te referate je potrebna obsežna stalna evidenca zaradi vedno menjajočih se odredb v tu- in inozemstvu in to že zaradi dajanja potrebnih informacij interesentom kakor tudi v intervencionistične svrhe pri oblasteh v mnogobrojnih primerih nepravilne prakse in tolmačenja veljavnih odredb in končno v svrhu oddajanja mišljenj o zakonih, ki se sedaj pripravljajo in ki bodo morda usodno odločilni za naše celokupno gospodarstvo. Prilike, stopnja razvoja, raznoterost veljavnih zakonov v področju posameznih zbornic so tako tehtni argumenti, da o osrednjih zbornicah po strokah ne more biti niti govora, marveč da morejo zastopstvo uspešno vršiti samo močne skupne zbornice s potrebnim številom specializiranih referentov in z avtonomnimi sekcijami, kakor to predvideva načrt, ki ga je izdelalo ministrstvo.

V podobnem zmislu so se izjavili delegati vseh izvenbeograjskih zbornic za tip mešanih zbornic, poudarjajoč pri tem specialne razmere v svojem zborničnem področju. Tako izjavo je podal za splitsko zbornico dr. Mirko B u j i ć, za sarajevsko zbornico tajnik J e l a v i ć, za zbornico v Bečkerek tajnik Aleksander S t a n o j l o v i ć in za novosadsko zbornico dr. M i r k o v i ć, za skopljsko tajnik D u n i ć in za osiješko tajnik P l a v š i ć. Dr. M e d i n i je opisal razmere v bodočem področju dubrovniške zbornice, ki je sicer 150 let stara, ki pa ima v celoti samo štiri podjetja, ki bi se lahko smatrala za industrijska, tako da bi konkretno za njen okoliš osnovevanje industrijske sekcije sploh ne prišlo v poštev.

S tem je bila načelna debata zaključena in se je popoldne nadaljeval pretres podrobnih določb načrta, ki je trajal tudi v soboto ves dan do poznega večera.

Zaposlovanje vajencev v obrtnih podjetjih.

Gospod veliki župan ljubljanske oblasti je izdal pod O. št. 1192/4 z dne 15. januarja 1927. na vsa srezka poglavarstva okrožnic s sledečimi navodili:

«Za določanje števila vajencev, ki jih sme zaposlovati poedini podjetnik, predaga Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani po zaslišanju trgovskih in obrtnih organizacij in na podlagi sklepov trgovskega in obrtnega odseka naslednje smernice:

1.) Trgovce sme imeti enega vajenca in na vsaka dva pomočnika še po enega vajenca več, skupno pa ne več kot tri vajence.

2.) Obrtniški podjetnik sme zaposlovati dva in na vsaka dva pomočnika po enega vajenca več.

Predlagane enotne smernice za določitev številčnega razmerja vajencev bi na eni strani ustrezale namenu, zagotoviti vajencu primerno strokovno izobrazbo, preprečiti prekomerno izkoriščanje vajencev kot cene brezplačne delovne moči ter regulirati dotok naraščaja v poedine stroke, na drugi strani pa bi še vedno omogočale, da se številčno razmerje prilagodi potrebam poedinih strok.

Sedanja določila v združnih pravilih glede števila vajencev so jako različna in to celo pri zadrugah ene in iste stroke. Potrebno je, da se uvede v pravila zadrug v tem pogledu enotnost.

Predlagano številčno razmerje vajencev bi tudi uspešno onemogočalo vsako prekomerno izkoriščanje

vajencev, kakršno se je doslej dogajalo le prepogosto. Statistika kaže, da imajo nekateri mojstri po tri, štiri ali celo po osem vajencev brez pomočnikov, ali pa poleg nekaterih pomočnikov nerazumno veliko vajencev, ki jih ne morejo nadzorovati. V takih primerih se vajenec uporablja le v nekatera povsem podrejena dela in zato nima prilike, da se uri v vseh ali vsaj v večini del dotične stroke. Ker dejansko nadomešča le navadnega, neusposobljenega delavca in to za časa svoje učne dobe, po dokončanem uku ne dobi primerne mesta kot pomočnik. Posledica je brezposelnost in velika nadštevilnost neusposobljenega naraščaja.

Končno je z uvodoma označenimi smernicami ustvarjena možnost, da se prepreči nezdrava prekoštevilnost trgovskega in obrtniškega naraščaja. Statistika kaže, da je pri okroglo 10.000 trgovskih in nad 20.000 obrtniških obratih danes vajencev trgovske stroke 1400 in raznih obrtniških strok nad 12.000. Povsod se čujejo pritožbe, da so poedine stroke prenatrane. Naraščanje števila vajencev preti povzročiti že v nekaj letih veliko prekoštevilnost in občutno brezposelnost tako izučeni pomožni moči kakor tudi samostojnih obrtnikov. Ta prekoštevilnost bi še ne bila nezdrava, ako bi bil naraščaj strokovno dobro usposobljen. V tem primeru bi celo ugodno vplivala na dviganje strokovnega nivoja poedinih obrtnih in trgovskih panog, dajala trgovini in obrtu podjetnost, agilnost in odpornost. Ker se vzgaja sedaj preveč vajencev, trpi zato njihova strokovna vzgoja. Posledica bo, da bo kvaliteta prekoštevilnega trgovstva in obrtnišva slaba. Prekoštevilnost kvalitativno slabega trgovstva in obrtnišva pa ubija z nezdravo številčno konkurenco uspešen gospodarski razvoj prizadetih strok ter slabi odpornost trgovin in obrti v gospodarskih krizah in boju proti inozemski konkurenci.

Iz teh razlogov si osvojim predlagane smernice s pristavkom, da ostane določanje številčnega razmerja vajencev pri poedinih strokah še nadalje prepuščeno preudarkom pristojnih zadrug in gremijev, toda le v označenih mejah, in da ne bom odobril v bodoče nobene določbe pravil, ki bi segale preko tu označenega najvišjega dopustnega merila. Zadruga, ki imajo sedaj v svojih pravilih v tem oziru drugačna določila, so dolžne, da jih čimprej prilagodijo gornjim smernicam.»

Okrožnica navaja nadalje, da spada skrb za dobro vzgojo obrtniškega naraščaja med najvažnejše naloge obrtnih zadrug in daje navodila srezkim poglavarstvom, da proti onim, ki bi kršili § 114. in § 127. obrtnega reda, uporabljajo zakonito dovoljena sredstva.

*

Za kvalitativni napredek obrtnišva je vsekakor potrebno, da se posveča obrtnemu naraščaju vsa pažnja tako od strani učnih mojstrov, obrtniških organizacij kakor tudi od strani oblasti. Radi tega pozdravljamo v okrožnici obrazloženo stremljenje gospoda velikega župana, dasi bi želeli, da bi g. veliki župan energično posegel tudi v vzgajanje obrtnega naraščaja po raznih humanitarnih zavodih, tovarniških podjetjih in državnih delavnicah. Če je obrtnik vezan na določeno število vajencev, ki jih sme zaposlovati, potem nikakor ne bi smela biti tu izjema za tovarne, zavode itd. Gotovo je dobra vzgoja vajenca mogoča le tedaj, če dobiva vajenec vsestranski pouk od mojstra ali dobro izvežbanega pomočnika. V pretežni večini se to dogaja pri učnih mojstrih-obrtnikih. Če pa pogledamo v tovarne, vidimo, da se

vajence izobraža več ali manj le v enem delu in nikdar ne more svoje stroke v vseh podrobnostih obvladati tako kot obrtniški vajenec. Učni zavodi vzdržujejo po največ dva ali tri pomočnike, okrog njih pa je 20 ali 30 vajencev. Dvomimo, da bi iz teh učnih zavodov izšel kvalitativno dober naraščaj. Prekoštevilnost naraščaja povzročajo v velikih meri torej ravno zavodi in tovarne. V krojaški, čevljarski in mizarški stroki je prekoštevilnost naraščaja najobčutnejša. Temu pa se ne smemo čuditi, saj se rekrutira veliko število naraščaja ravno v tovarnah, učnih zavodih in državnih vzgojevaliških.

Obrtnišvo bo po svojih močeh gotovo omejevalo prevelik dotok naraščaja, storiti pa mora to tudi oblast in preprečiti, da bi se po zavodih in tovarnah vzgajal naraščaj preko števila zaposlenih pomočnikov. Če velja omejitev za obrtnika, naj velja tudi za zavode in tovarne.

Vajeniška in pomočniška razstava v Mariboru.

Na seji Slovenskega obrtnega društva v Mariboru, dne 24. januarja 1927., se je poleg drugih važnih točk dnevnega reda obširno razpravljalo tudi o pomočniški in vajeniški razstavi, ki naj bi se vršila meseca junija 1927. in obsegala območje mesta Maribor in okolico. Razstava se bo vršila v prostorih telovadnice državne realke in se bo vršila po dogovoru z obrtno nadaljevalno šolo, ki se bo tudi udeležila z risbami.

Ta pomočniška in vajeniška razstava bo za obrt velikega pomena. Zavedati se moramo ravno v današnjih težkih časih velike važnosti našega obrtnega naraščaja. Sedanje razmere so odtujile pomočnika in vajenca svojemu učnemu mojstru, vzelo se mu je ljubezen do svojega obrta. Treba je torej pritegniti pomočnika in vajenca zopet nazaj, da bo tudi z dušo v svoji delavnici.

Iz tega vzgojnega namena je sklenilo Slovensko obrtno društvo, da bo priredilo za Maribor in okolico pomočniško in vajeniško razstavo, ki naj pokaže, kaj zmore naš obrtni naraščaj.

Razstave se lahko udeleže pomočniki vseh obrtov kakor tudi vajenci od drugega učnega leta dalje.

Vsak pomočnik in vajenec, ki se hoče udeležiti razstave, mora sam izdelati iz svoje stroke in popolnoma brez tuje pomoči razstavni predmet. Razstavni predmeti naj imajo primerno vrednost, da se lahko prodajo. Če je mogoče, naj se vsakemu razstavni predmetu priloži tudi pripadajoča risba, katero naj vajenec izdelava v šoli, pomočnik pa pod nadzorstvom svojega mojstra.

Seveda pa morajo to pomočniško in vajeniško razstavo podpreti tudi gg. mojstri, in sicer na ta način, da pripomorejo pomočniku in vajencu do cenegega materiala, da more izdelati razstavni predmet.

Polagajoč veliko važnost taki prireditvi je Slovensko obrtno društvo v Mariboru v svoji seji dne 24. januarja 1927. sklenilo, da bo to vzgojno prireditve kar najbolj podprlo in je uverjeno, da dela v sporazumu z vsem obrtništvom mesta Maribora in okolice, ki bo to prireditve gotovo z veseljem pozdravilo in podprlo vajence in pomočnike, da se bodo mogli udeležiti razstave.

Obrtniška „Samopomoč“ Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani.

Člani se opozarjajo, da bo uprava tekom prihodnjega meseca razposlala položnice za deseti smrtni primer in tudi položnice za upravne stroške.

V zadnji seji je sklenilo načelstvo, da se poviša letnina upravnih stroškov od 10 na 20 Din, ki se plačujejo v dveh obrokih, in sicer prvi obrok januarja s prvim smrtnim primerom in drugi obrok pa julija. Načelstvo je bilo primorano povišati letnino za upravne stroške radi velikih izdatkov, ki jih ima uprava. Zato prosi načelstvo, da članstvo takoj ob prejemu položnice poravna obveznosti, ki jih imajo člani napram «Samopomoči». Prosimo tudi zamudnike, da takoj poravnajo vse zaostale prispevke, da v primeru enajstega smrtnega slučaja ne pride načelstvo v zadrego radi izplačila posmrtnine.

Glede sprejema novih članov je načelstvo sklenilo, da se sprejemajo do nadaljnjega ne glede na starost, in sicer: samostojni obrtniki do 50. leta starosti brez zdravniškega izpričevala, od 50. leta naprej pa morajo predložiti zdravniško izpričevalo. Njih svojci pa morajo do 50. leta starosti predložiti zdravniško izpričevalo, po 50. letu starosti pa se je poleg zdravniškega izpričevala določila enoletna karenčna doba, to je, da se v primeru smrti prvo leto ne izplača posmrtnina, po preteku prvega leta pa se jih smatra kot vse druge člane in se jim v primeru smrti takoj izplača posmrtnina. Načelstvo opozarja ponovno zamudnike, da poravnajo zaostale prispevke, ker bo v nasprotnem primeru uprava primorana zaračunati vse nastale stroške, eventualno izterjati zaostale prispevke tudi upravnim potom.

Za odpravo davka na poslovni promet.

Dne 27. januarja t. l. se je vršil na poziv Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani zbor zastopnikov slovenskih gospodarskih in stanovskih zastopstev, ki je razpravljal o vprašanju, katere korake je treba storiti za odpravo davka na poslovni promet. Zborovanje je vodil zbornični tajnik g. dr. Fran Windischer. Udeležene so bile nastopne organizacije: Zveza industrijcev, Zveza trgovskih gremijev, Zveza obrtnih zadrug, Zveza gostilničarskih zadrug v Celju in v Ljubljani, Zadruga zveza v Ljubljani, Trgovsko društvo «Merkur» za Slovenijo v Ljubljani, Obrtniško društvo v Ljubljani, Zdravniška zbornica, Inženjerska komora, Gremij trgovcev v Ljubljani. Odvetniška in Notarska zbornica pa sta dali svoje pritrdilo za nameravano akcijo. V imenu zbornice je podal uvodno poročilo g. dr. Fran Windischer in predložil v markantnih potezah vprašanje davka na poslovni promet v naši državi.

Davek na poslovni promet smo dobili v naši državi ob času, ko je po prevratu v dobi denarne negotovosti vladala živahna konjunktura. Izredne gospodarske prilike so tedaj obstojale. V novi državi je bila uprava, splošna kakor finančna, za silo urejena. V državnih finančnih ni bilo pravega pregleda in ne potrebnega reda, pa je sredi cvetoče, resnične in dozdevne konjunkturo manjkalo državi dohodkov. Finančna uprava je kazala še malo enotnosti, pa smo že tiste čase dobili kot prvega glasnika tako zvanega

izenačenja davkov davek na poslovni promet. Davek na poslovni promet je bil pri nas uveden kot prehodna mera in davek za silo. Imeli so v mislih samo začasno breme. Novi davek je bil mišljen tako, da pravi obremenjenec po tem davku ne bi bil kupčijski svet, marveč, da je po bistvu tega davka prodajalcu mogoče preložiti to breme na kupovalce in potrošnike. Osnovna misel je mogla tedaj pač prihajati do veljave, ker so bile kupčije dobre in je promet še šepal, pa je bilo trajno dovolj živahnega povpraševanja za blago. Poslavljal se je inflacijska konjunktura, pa je bila ob urejenem prometu v blagovni kupčiji kmalu ponudba nad povpraševanjem. V tako izpremenjenih razmerah smo se že leta 1924. prvič oglasili v zbornici z zahtevo po odpravi tega davka. Vodilo nas je tedaj prepričanje, da se je položaj docela izpremenil in da so odpadli nagibi in vzroki, merodajni za uvedbo tega davka. Davek na poslovni promet je sedaj v normalnih prilikah dokaj brutalna obremenitev, ki reže vse po eni meri brez obzira, ali je kupčija dobra ali slaba. Neprilagodljiv je individualnim razmeram in v sedanjih razmerah posebno občutno prizadeva vse stroke, osobito pa one s tako ostro konkurenco, kakor je v številno zastopani živilni stroki v najširšem pomenu besede.

Razlogi in prilike, merodajni svoj čas za uvedbo davka na poslovni promet, ne obstoje več, pa je utemeljena in upravičena zahteva, da finančna uprava odpravi tudi davek sam, ki je ob času trde gospodarske krize postal nezmagljiv in neznošljiv.

Na podlagi tega poročila se je razvila živahna razprava, v katero so posegli zlasti gg. Ivan Mohorič v imenu Zveze trgovskih gremijev, nadalje v imenu Zveze industrijcev g. dr. A. Golia, v imenu Zveze obrtnih zadrug načelnik g. Eng. Franchetti, v imenu Zadruga zveze v Celju g. F. Petschuch, v imenu Zveze gostilničarskih zadrug v Ljubljani g. F. Krapež, g. ing. Milan Šuklje v imenu Inženjerske zbornice, g. dr. M. Rus v imenu Zdravniške zbornice in gospod dr. A. Milavec v imenu Zadruga zveze v Ljubljani, ki so izrekli soglasje za tako akcijo. Po zaključnem razgovoru je bila prečitana resolucija, ki po stvarni utemeljitvi konča z zahtevo, da je treba davek na poslovni promet kot v sedanjih razmerah neutemeljen čimprej odpraviti, vsekakor pa takoj, ko stopi v veljavo novi zakon o neposrednih davkih.

Kratki stik električnega toka.

(Nadaljevanje.)

Jaki kratkostični toki prav hitro razgrejejo dele voda, v katerih se pojavijo; njihova temperatura more postati opasna vsej okolici. Radi tega je potrebno, da je obratovodja natančno poučen o hitrosti naraščanja temperature, da mu je mogoče avtomate nastaviti na pravi čas izklopa. Prebrzo prekinjenje je silno kvarno, ker izzove visokopapetostno valovanje, ki se pomnožuje na tisoče voltov napetosti ter je največkrat vzrok prebitja ovojev v tuljevih. Ko pade po nekaj sekundah vsled reakcije jakost toka, se isti prekine brez večje opasnosti.

Temperaturo, katero povzroča trajni kratki stik, računajo strokovnjaki po formuli:

$$T \text{ v stopinjah Cels.} = \frac{e^*}{c} i_k^2 t$$

* e = grška črka „ro“.

ρ = specifični upor vodiča za baker $\frac{1}{45}$;
 c = temperaturni koeficient za baker 3.5 ohmov pri 1000° Cels.;

i_k = gostota kratkostičnega toka na mm² in
 t = čas v sekundah trajajočega kratkega stika s pri-
 štetjem 6.7 sekund, ki je empirično določeno število.

Spoznalo se je, da izredno hitri kratki spoji celotnemu ovojju generatorjev niso skoro nič opasni, medtem ko je vodilno omrežje zanje občutljivo. Vzemimo n. pr., da znaša normalna obtežba vodiča 2 Amp na mm², trajni kratki stik bedi 30krat večji; temperatura znaša po sedmih sekundah, odkar se je pojavil kratki stik:

$$T = \frac{(30 \times 2)^2}{45 \times 3.5} (6.7 + 7) = 312^\circ \text{ Cels.}$$

Ta toplota presega meso 300° Cels., ki je za baker do-
 ločena. Pri ponavljanju enakih primerov bi se bakreni
 vodič raztopil. Za kablje, ki so izolirani s papirjem, je
 dovoljena najvišja toplota 160° Cels. Iz navedenega iz-
 haja, da se obsežno omrežje ne računa le po padcu napeto-
 sti, temveč tudi po temperaturi v kratkem stiku. Pod tem
 naslovom trpe posebno pretvarjalci toka in releji, ki so
 navadno visoko obteženi. Končno je pripomniti, da se ne
 more dosti grajati razvada še celo vodilnega odgovornega
 osebja pri električnih napravah, da ustavlja mnogovrstna
 varovala v taki jakosti, da niti ne morejo normalno funk-
 cionirati, njihova naloga postane iluzorna. Odobravati je
 torej, da od nadrejenega mesta izhajajo zahteve po avto-
 matičnih iztikalnih namesto dosedanjih varoval. To je po-
 sebno važno za omrežja na deželi, kjer je prilika požara
 skoro opasnejša nego v mestu. Velike važnosti je tudi, da
 avtomat prekine tok na vseh fazah, izključi tako nevarnost
 za motorje, da tečejo na dve fazi in drugega več. Dobro
 provedena in sigurno preračunjena električna naprava,
 posebno pa skrbno montirana, je najsigurnejša vseh nap-
 rav. Obširna elektrifikacija, ki se splošno vrši, bo pri-
 nesla poleg mestom predvsem seljaku največje dobrine in
 blagostanje. Gospodar ne bo več odvisen od volje svojih
 uslužbencev. Ali edino varujte se kratkega stika! Gotovo
 pa je, da kratki stik ni vsega kriv, kar se mu ob nezdodah
 požara pripisuje; največkrat sta vžigalica in pipa več
 kriva. (Konec prihodnjic.)

Dobave.

Vršile se bodo naslednje dobave, ofertne licitacije in
 prodaje:

Pri direkciji državnih železnic v Ljubljani dne 17. fe-
 bruarja t. l. ofertna licitacija za dobavo 3100 raznih lopat.

Pri direkciji državnih železnic v Sarajevu dne 26. fe-
 bruarja t. l. ofertna licitacija za dobavo 20 rolet za vrata
 (Wellblechrolleten-Schüssel).

Pri direkciji državnih železnic v Sarajevu dne 14. fe-
 bruarja t. l. ofertna licitacija za oddajo električne instala-
 cije luškega skladišča v Dubrovniku.

Pri direkciji državnih železnic v Ljubljani dne 25. fe-
 bruarja t. l. ofertna licitacija za dobavo raznega elektro-
 materijala (žice, kablovi končniki, svetiljke itd.).

Pri direkciji državnih železnic v Sarajevu dne 9. fe-
 bruarja t. l. ofertna licitacija za dobavo raznega materijala
 (podložnih plošč in pripadajočih delov ter 900 m platna
 in 200 kg žime).

Pri direkciji državnih železnic v Ljubljani dne 12. fe-
 bruarja t. l. ofertna licitacija za dobavo raznih vrvic.

Pri direkciji državnih železnic v Sarajevu dne 21. fe-
 bruarja t. l. ofertna licitacija za dobavo razne opreme za
 sobe (mize, stoli, steklo, električne svetiljke, tintniki,
 škarje, črtala itd.) ter za dobavo raznega materijala

(ključi za disuplin, diamanti, pločevinasta črtala, svetiljke,
 odeje itd.).

**Pri policijski direkciji za Bosno in Heregovino v Sa-
 rajevu** dne 14. februarja t. l. ofertna licitacija za dobavo
 520 uniform za policijsko stražo, dne 17. februarja t. l. pa
 ofertna licitacija za dobavo 1000 m platna.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni
 Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani inter-
 esentom na vpogled.

Poziv obrtnikom-pevcem!

V tekočem letu proslavi Zveza obrtnih zadrug v
 Ljubljani na svečan način 25letnico svojega obstoja.
 Ta proslava bo veličastna revija združne obrtniške
 organizacije v Sloveniji. Z njo bo pokazalo obrtništvo
 svoje dolgoletno delovanje v procvit in napredek
 naše obrti. Da pa bo ta proslava nam v čast in ponos,
 je potrebno, da sodeluje celokupno obrtništvo.

V ta namen je Obrtniško društvo v Ljubljani orga-
 niziralo obrtnike pevce ter ustanovilo v svoji sredi
 pevski odsek. Zato se obračajo podpisani na Vas,
 tovariši, da se pridružite, da bo mogočno zadonela iz
 obrtniških vrst slovenska pesem. Pokažimo tudi na
 tem polju napredek!

Za Zvezo obrtnih zadrug v Ljubljani:

Eng. Franchetti.

Za Obrtniško društvo v Ljubljani:

Josip Rebek,
 predsednik.

Ivan Košak,
 tajnik.

Pevovodja:

I. Premelč.

Iz organizacij.

Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani sporoča, da je pre-
 selila svojo pisarno iz dosedanjih prostorov v palači
 Ljubljanske kreditne banke v palačo Zbornice za trgo-
 vino, obrt in industrijo, Beethovnova ulica št. 10, pritličje,
 levo.

**Obrtniška Samopomoč Zveze obrtnih zadrug v Ljub-
 ljani** sporoča, da se nahajajo njeni pisarniški prostori v
 palači Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, Beethov-
 nova ulica št. 10, pritličje, levo.

**Občni zbor Zadruga rokodelskih in sorodnih obrtov v
 Kranju** se bo vršil v nedeljo, dne 13. februarja t. l. ob
 pol 9. dopoldne v hotelu «Nova pošta» v Kranju, I. nad-
 stropje, s sledečim dnevnim redom: 1.) Čitanje zapisnika
 zadnjega občnega zbora. 2.) Poročilo načelstva. 3.) Poro-
 čilo blagajnika. 4.) Poročilo tajnika. 5.) Sklepanje o letni
 članarini. 6.) Slučajnosti. Udeležiti se občnega zbora je
 vsakega člana dolžnost po društvenih pravilih, kakor tudi
 njegov lastni in skupni interes. Če bi občni zbor ob na-
 povedani uri ne bil sklepčen, se bo vršil eno uro pozneje,
 brez ozira na število navzočih članov. — Načelstvo.

**Občni zbor Zadruga briveev, frizerjev in lasničarjev v
 Ljubljani** se bo vršil v ponedeljek, dne 14. februarja t. l.
 ob 2. popoldne v salonu restavracije «Hotel Slon» v Ljub-
 ljani s sledečim dnevnim redom: 1.) Nagovor združnega
 načelnika. 2.) Poročilo zapisnika zadnjega občnega zbora.
 3.) Poročilo tajnika. 4.) Poročilo blagajnika o upravnem
 letu 1926. 5.) Poročilo računskih preglednikov. 6.) Skle-
 panje o proračunu za upravno leto 1927. 7.) Določitev
 združne doklade za leto 1927. 8.) Pristop k državni

Obrtni banki. 9.) Raznoterosti. — Če bi občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, se bo isti vršil eno uro pozneje, ne z ozirom na število navzočih članov.

Zadruga urarjev, zlatarjev, optikov, graverjev in pasarjev v Ljubljani obvešča svoje člane, da se vrši redni zadržni občni zbor v nedeljo, dne 6. februarja t. l. ob pol 2. poopldne v dvorani Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, Beethovnova ulica št. 10, pritličje, desno, s sledečim dnevnim redom: 1.) Nagovor načelnika. 2.) Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 3.) Poročilo tajnika. 4.) Poročilo blagajnika. 5.) Poročilo računskih preglednikov. 6.) Volitev načelnika, njegovega namestnika, 7. odbornikov, 4. namestnikov in 2. računskih preglednikov. 7.) Volitve članov v preizkuševalno komisijo za pomočniške preizkušnje, in sicer: predsednika, njegovega namestnika, in iz vsake naše obrti dva prisednika. 8.) Odobritev proračuna in določitev zadržne doklade za leto 1927. 9.) Sprememba pravil. 10.) Raznoterosti. Člani, ki se občnega zbora ne udeležijo, ne da bi se verjetno upravičili vsaj do 8. februarja t. l., se kaznujejo z globo, in sicer člani iz Ljubljane po 100 Din, člani izven Ljubljane pa po 50 Din. Če bi bil občni zbor ob določeni uri nesklepčen, se vrši isti eno uro pozneje na istem mestu, ne oziraje se na število udeležencev. — Letošnji občni zbor je velike važnosti, ker je na dnevnem redu volitev odbora za triletno poslovanje, in ker pridejo v pretres v točki 10.) dnevnega reda, «raznoterosti», za članstvo zelo važni predlogi in posvetovanja. Načelstvo apelira na vse člane, da se občnega zbora zanesljivo udeležijo in s tem vsaj enkrat v letu pokažejo svojo stanovsko zavest. — Načelstvo.

Odborova seja mizarske zadruga za Maribor in okolico se je vršila dne 14. januarja 1927. v zadržni pisarni Pod mostom v Mariboru. Razpravljalo se je radi prispevkov obrtno-nadaljevalne šole v Spodnji Poljskavi, ki je prosila za podporo. Na podlagi malega števila mizarskih vajencev v imenovani šoli je zadruga dovolila 100 Din kot podporo za šolske izdatke. Nadalje je zadruga pripočala imenovani šoli, naj vpelje šolnino na ta način, da mora vsak vajenec, ki poseča šolo, plačati mesečno 15 Din za šolske izdatke, kakor je to vpeljano v Mariboru. — Določila sta se dva tovariša, ki imata nalogo pregledati vse mizarske delavnice in ugotoviti, če so pomočniki in vajenci prijavljeni pri zadržni. Tovariši mojstri, ki niso prijavili pomočnikov in vajencev, se bodo morali zagovarjati pri mizarski zadržni na podlagi sklepa občnega zbora z dne 25. aprila 1926. Pri tej priložnosti se naj opozori tovariše mojstre na neplačane letne doklade in k vpisovanju k samopomoči. Tovariši pregledniki naj pri obisku obrtnikov popišejo tudi mojstre, ki so pohabljeni, oziroma onemogli radi svoje starosti, da se predloži rednemu občnemu zboru, da se jih oprosti plačevanja letnih doklad, če izvršujejo obrt brez tuje pomoči. Poročalo se je, da je bilo predloženih več ovadb srezkemu poglavarstvu radi prestopka obrtnega reda. Na podlagi teh ovadb se je sklenilo, da se bo energično delalo na to, da se odpravi šušmarstvo. Oblasti bodo naprošene, da izvršijo takoj preiskave na podlagi prijav in da se naj izreče ostra kazen proti naznanjenim šušmarjem.

Na seji Zadruga krojačev in krojačic za srez Radovljica na Jesenicah, ki se je vršila v nedeljo dne 23. januarja, se je sklenilo sledeče: 1.) Razposlalo so se vsem članom položnice s plačilnimi nalogi in jih prosimo, da vsak takoj poravnava določeno vsoto, in s tem ne povzroča sebi in načelstvu nepotrebnega dela. Upamo, da se boste brez nadaljnega vsi odzvali, kakor ste storili tudi minulo leto. 2.) Izvolil se je nov odbor za preizkuševalno komisijo, ki bo vodil svoje delo nepristransko in upoštevajoč

vedno le delo in znanje izpraševanca. 3.) Vajenci in vajenke ne smejo biti za časa učne dobe člani nikakega političnega društva, izjemoma smejo obiskovati samo stanovska predavanja in strokovne tečaje. 4.) Vsi oni, ki se želijo udeležiti krojnega tečaja, ki se bo predvidevno vršil v mesecu maju v Radovljici, naj se javijo pri gospodu podnačelniku in zaupniku zadržne v Radovljici, g. Grimšičarju. Tečaj bo prirejen za moško in damsko krojenje. Vsi člani odbora morajo strogo paziti, da se v njih okolišču uvažujejo predpisi obrtnega reda. Vsako nepravilnost (šušmarje itd.) morajo javiti takoj načelstvu. 5.) Dne 13. februarja se bo vršila predvidevno prihodnja seja odbora, na katero bo vabljeni tudi petorica članov, da se sporazumno sestavi zadržni cenik za krojače in šivilje. Vsi pa bodo še pravočasno vabljeni. — Z zadržnim pozdravom! — Za odbor Ivan Gogala s. r.

Obrtno društvo na Jesenicah priredi dne 5. februarja t. l. svojo veliko «Obrtno maškerado», ki bo predvidevno ena največjih prireditev te vrste na Jesenicah. Vabimo vse obrtništvo in njega prijatelje, da se prireditve udeležijo. Razposlala se bodo še posebna vabila.

Razno.

Jubilej. V ponedeljek, dne 7. februarja t. l. bo praznovan načelnik Zveze obrtnih zadrug g. Engelbert Franchetti 30letnico svojega obrtovanja in 30letnico javnega delovanja. 7. februarja 1897. je otvoril na Jurčičevem trgu št. 3 svojo brivnico, ki jo je vodil na tem prostoru devet let. 1. maja 1906. pa se je preselil v sedanje prostore, to je v bivšo Hribarjevo palačo na Dunajski cesti št. 20. Komaj mesec dni pozneje, ko je postal samostojen obrtnik, je bil izvoljen za tajnika, pozneje pa za načelnika Zadruga brivcev v Ljubljani in od tega časa datira njegovo delo za organizacijo obrtnih zadrug in obrtništva sploh. On je oživel zadruga, ustanavljal nove, on je postavljaj temelje današnji razvitojši se obrtniški organizaciji. Gospodu Zveznemu načelniku Engelbertu Franchettiju čestitamo k temu lepemu jubileju in mu želimo, da bi žel obilne sadove svojega obrta ter da bi ostal še dolgo, dolgo vrsto let borec in voditelj v našem obrtniškem pokretu.

Upravništvo in uredništvo «Obrtnega Vestnika» se nahaja odslej v palači Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, Beethovnova ulica št. 10, pritličje, levo.

Darila. V podporni fond zadržne urarjev, zlatarjev, optikov, pasarjev in graverjev v Ljubljani, so darovale naslednje tvrdke: Lambrecht Wilh., Göttingen (50 Mark) 670 Din; Fratelli Borletti, tvornica ur, Milano, 500 Din; Berndorf, skladišče v Mariboru 300 Din; Čuden Franc, trgovina z zlatnino itd. v Ljubljani 150 dinarjev; Bolley u. Leinen, Esslingen (10 Mark) 134 Din; G. Lufft, Stuttgart (10 Mark) 134 Din; Lečnik Anton, furniture, Celje 100 Din; Suttner H., veletrgovina v Ljubljani 100 Din; «Preziosa» k. d., Zagreb 100 Din; Gatej & Comp., Celje 100 Din; Konwallin Ferd., Wien (10 šilingov) 73 Din; Pauschin A., trgovina s steklom v Ljubljani 40 Din. — Vsem plemenitim darovalcem izreka zadržno načelstvo tem potom svojo najtoplejšo zahvalo.

Obrtniški koledar za leto 1927. Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani ima v zalogi še nekaj «Obrtniškega koledarja». Kdor ga še nima, naj ga takoj naroči. Stane 12 Din izvod.

25letnica Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani. Zveza obrtnih zadrug bo praznovala letos 8. decembra 25letnico svojega obstoja. V to svrhu bo izdala krasno opremljeno brošuro, ki bo pokazala uspehe 25letnega delovanja.

Brošura bo vsebovala tudi slike obrtniških voditeljev, funkcionarjev in združnih članov.

Zadružne pristojbine. Gospod veliki župan ljubljanske oblasti je pod O. br. 993/3 z dne 15. januarja t. l. izdal na vsa srezka poglavarstva v ljubljanski oblasti okrožnico, v kateri določa najvišjo dopustno mero pristojbin. Smeri za čim večjo enotnostjo pristojbin in določa, da smejo znašati: inkorporacijska pristojbina v Ljubljani do 500 Din, v ostalih krajih pa največ do 300 Din. Vajeniška vpisnina največ do 20 Din, oprostnina do 40 Din, preizkuševalna taksa za vaje do 40 Din, za pomočnike do 60 Din. Višjih pristojbin od zgoraj navedenih Veliko županstvo v bodoče ne bo več odobrilo, prepuščeno pa je združam, da jih v gornjem okviru prilagodijo svojim krajevnim razmeram in potrebam. Vse dosedanje, od Velikega županstva že odobrene pristojbine pa ostanejo tudi v naprej v veljavi.

Adresar področja trgovske in obrtniške zbornice v Zagrebu, je izdal informativni oddelek zbornice. Adresar vsebuje po strokah porazdeljene naslove industrijskih in trgovskih podjetij, izvoznih tvrdk, obrtniških podjetij, denarnih zavodov i. d. v področju zagrebške zbornice. Adresar stane 100 Din in se naroča samo pri zbornici v Zagrebu.

Tovarnam pohišva in mizarским podjetjem Slovenije. V svrhu preprečenja obolenj oči in dihalnih organov delavstva, zaposlenega v gornjih podjetjih, se na temelju čl. 14. zakona o Inspekciji dela z dne 30. decembra 1921., Uradni list z dne 21. aprila 1922., števil. 106-39 in na podlagi §§ 30. in 31. zakona o zaščiti delavcev z dne 28. februarja 1922. Uradni list z dne 13. julija 1922., števil. 211-74 ter pravilnika o higijskih in tehničnih varnostnih odredbah v podjetjih z dne 25. oktobra 1921., Uradni list od 16. oktobra 1924., števil. 305-96, predpisuje nastopno: 1.) Za politiranje lesnih predmetov se ima uporabljati špirit, denaturiran s terpentinskim oljem in šelakom. 2.) Najstrožje se prepoveduje uporaba špirta, sestojčega iz metilnega alkohola in lesnega olja, ker v alkoholu varira odstotek acetona, ki je škodljiv za oči in dihala zaposlenega delavstva. 3.) V dosegu dovolila uporabe špirta v industrijske svrhe (ad točka 1) se je obračati na pristojno finančno ravnateljstvo. 4.) Prizadete, ki se po gornjem predpisu ne bi ravnali, bo pristojna Inspekcija dela obšutno kaznovala, poleg tega pa tudi zadevno sporočila Okrožnemu uradu za zavarovanje delavcev v nadaljnje postopanje. Za Inspekcijo dela v Ljubljani in Mariboru: Ing. Baraga s. r.

Iz Celja se nam poročajo uvaževanja vredni soglasni sklepi šolskega odbora celjske obrtne nadaljevalne šole: 1.) Glede stalnega šolskega okoliša za obvezen obisk celjske obrtne nadaljevalne šole se na podlagi odloka velikega župana mariborske oblasti od 8. novembra 1926., O. br. 2.418-1 sklene, da so dolžni obiskovati to šolo vsi obrtni vajenci in vaječke iz mesta Celja ter bližnje okolice z všletimi vasm: Store, Teharje, Bukovžlak, Spodnja in Zgornja Hudinja, Trnovlje, Ostrožno, Babno, Leve, Lesce, Polule in Zagrad. Iz vseh oddaljenejših krajev pa se vajencev in vaječnk ne sme siliti v šolo; sprejme pa se jih lahko, če je za nje še prostora, ako se prostovoljno oglasijo in naprej poravnajo letno šolnino 50 Din. 2.) Z ozirom na odlok velikega župana mariborske oblasti, O. br. 1296, se tudi soglasno sklene, da ima v začetku šolskega leta vstopiti vsak vajenec, oziroma vaječka v obrtno nadaljevalno šolo, če mu le manjka nad en mesec dni do oprostitve. To pa zlasti iz razloga, ker mnogo vajencev, uvidevši potrebo šolske naobrazbe, še potem prostovoljno obiskuje šolo, akoravno so že postali pomočniki. Vrhu tega je šolski odbor izrekel načelstvom

celjskih obrtnih združ željo, da bi iste naročile vsem mojstrom in mojstricam, da bi naj starši, oziroma njih namestniki ob času sklepanja učnih pogodb takoj izplačali mojstru (mojstrici) trikrat po 50 Din, to je šolnino za tri šolska leta v skupnem znesku 150 Din in bi isto šolnino potem mojstri sami odračunavali od leta do leta šolskemu odboru, vsled česar bi bile prihranjene vse sitnosti in škoda mojstrom samim, ker morajo ti v pogostih primerih izplačevati šolnino iz svojega. Razume se, da bi se ostanek vplačane šolnine staršem vrnil, če bi vajence predčasno zapustil mojstra. — V splošnem naj se pri sprejemu vajencev gleda tudi na to, da se vzame v obrtni pouk le dober material, kar bo itak v prosep obrtnemu stanu samemu, v obrtni nadaljevalni šoli bo pa mogoče doseči čim lepših uspehov.

VII. mednarodni vzorčni velesejem v Ljubljani. (2. do 11. julija 1927.) Urad ljubljanskega velesejma je razposlal na vsa večja in ugledna industrijska, obrtna in trgovska podjetja prijavnice za udeležbo kot razstavljalce na letošnjem vzorčnem velesejmu, ki se bo vršil od 2. do 11. julija t. l. Termin je ugoden, ker je v tem času močnejši poset kupcev, ki zvežejo svojo trgovsko pot na velesejem z istočasnim obiskom naše lepe Slovenije, Večina lanskeletnih razstavljalcev bo zasedla svoje stare razstavne prostore. Naprošajo se vsi oni, ki imajo posebne želje glede prostora in udeležbe, da to prijavijo takoj sejmškemu uradu, ki bo vsakemu radevolje najbolje ustregel, česar pa pozneje ne bo mogel več.

Poštni promet z Avstrijo. Po odredbi ministra za pošte in brzojav se bo izmjenjava paketov v poštnem prometu z Avstrijo vršila odslej preko Jesenic. Zaenkrat grede preko Jesenic samo paketi, ki prihajajo iz Avstrije, paketi za Avstrijo pa se bodo še nadalje pošiljali preko Maribora.

Grčija daje v zakup pravico dviganja potopljenih ladij. Grška vlada daje v zakup pravico dviganja vseh potopljenih ladij v Egejskem in Jonskem morju (naravno v kolikor spada pod suvereniteto grške vlade) za dobo sedmih let. Interesenti naj predložijo grškemu poslaništvu v Beogradu svoje ponudbe do 15. t. m.

Pozor, krojači, šivilje!

Dne 15. februarja se prične nov tečaj za krojače in šivilje. V tem tečaju se poučuje najmodernejše krojenje za moško in žensko garderobo. Specijalen pouk o modeliranju, to je o napravi kroja po vsaki meri in podobi (giornalu), ter o uniformah (važno za vojne obveznike). Izdelava krojev po poljubnih giornalih. — Izdaja modnih listov s priloženimi slovenskimi učnimi zvezki. — Učencem, ki se tečaja osebno ne morejo udeležiti, se daje krojni pouk potom pošte! — Informacije daje vodstvo Krojnega učilišča v Ljubljani, Stari trg 19: P. Potočnik.

Pazite na točen naslov!

vsaka beseda 50 par. — Najmanjši znesek 5 Din
lahko tudi v znakah. — Za odgovor "

Naročajte in razširjajte

edino strokovno glasilo
«Obrtni Vestnik»!

Nova, velika

Knjiga krojaštva

je izšla in se dobi pri

Uprava v Ljubljani, Dunajska
cesta 20. 18/26

A. Kunc, Ljubljana.
Gospodarska ulica števil. 7.

Za konzorcij «Obrtnega Vestnika» Engelbert Franchetti
Urednik Engelbert Franchetti

Za Delniško tiskarno, d. d. v Ljubljani, H Brandt

Ph. Mr. R. Sušnik

Lekarna pri „Zlatem jellenu“

Moderno urejena lekarna, zaloga vseh domačih in tujih zdravilnih sredstev, mineralnih voda, obvezil, kirurških in toaletnih predmetov. Zdravniške ordinacije se izvršujejo točno po predpisih. Ob- lastveno koncesijonirana oddaja strupov. Poštne pošiljatve obratno-

LJUBLJANA, Marijin trg

Telefon šte. 115.

Skrbno izdelovanje

Preobleke

Najnižje cene!

L. MIKUŠ

tvornica dežnikov

LJUBLJANA

Mestni trg št. 25.

Ustanovljeno leta 1839.

Največji izbor

Popravila

Najnižje cene!

Naročajte „Obrtni Vestnik“

IVAN ZAKOTNIK

Telefon št. 379

mestni tesarski mojster

Telefon št. 379

se priporoča za naročila vsakovrstnih del kakor: izvršitev modernih lesenih stavb, ostrešij za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike, naprav za stope, raznih tal, stopnic, ledenic, paviljonov, verand, lesenih ograj itd. — Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov. Načrti in proračuni po naročilu. Parna žaga in strojna delavnica. Sprejema se les za obdelovanje, žaganje in rezanje furnirjev. — Zaloga furnirja.

LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 46.

Obrtna banka v Ljubljani

Centrala:

Kongresni trg št. 4

Podružnica: Ljutomer

Telefon št. 508

Telefon št. 508

Račun pri poštno-ček. zavodu v Ljubljani št. 12.051

Daje kredite v obrtne sorše, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodneje, vezane vloge po dogovoru primerno višje.

Kreditno društvo Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila

na menice in kredite

v tekočem računu

vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Ustanovljeno leta 1894

Urarske in zlatarske forniture in orodje

nudi

24-11

J. BEHRMANN I SIN

oddelek fornitur

ZAGREB, Duga ulica 16.

Prodaja samo urarjem in zlatarjem

Slovensko dopisovanje

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50

(v lastnem posloplju).

24-24

Brzojavni naslov: Kredit Ljubljana.

Telefon št. 40, 457, 548, 805 in 806.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.